

Overzicht vervolgonderzoek inzake herindeling

30 september 2013

Het college van Haren heeft besloten nader onderzoek in te stellen naar de verschillende herindelingsscenario's. Het gaat om een vervolgonderzoek, dat wil zeggen een verdieping van/aanvulling op de onderzoeken die we in de afgelopen maanden hebben uitgevoerd (zie notitie 'Verkenning van samenwerking' d.d. juni 2013 en de 'quicksan bestuur- en uitvoeringskracht' d.d. september 2013).

Met dit vervolgonderzoek wil het college een beeld schetsen van de onderlinge vergelijkbaarheid van de drie scenario's te weten: Groningen/Ten Boer/Haren, 'Gorecht' (Hoogezand-Sappemeer/ Slochteren/Menterwolde/Haren), en Tynaarlo/Haren.

Het onderzoek is verdeeld in:

- Een inhoudelijk overkoepelend onderzoek naar de drie scenario's: wat leveren de scenario's op (voordelen en risico's), voldoen ze aan de criteria als duurzaamheid en draagvlak, en welk beeld kunnen we schetsen van kwalitatieve gegevens zoals de bestuurskracht van de nieuw te vormen gemeente en gevolgen voor karakter van de dorpen.
- Een onderzoek naar feitelijke gegevens, resulterend in een uitgebreide bijlage.

In bovenstaand onderzoek is rekening gehouden met aangedragen punten door verschillende fracties, de partners van de drie herindelingsscenario's en de criteria van het college van GS van de provincie.

Overkoepelend onderzoek naar de drie scenario's

Met het onderzoeken van kwalitatieve gegevens wil het college de drie scenario's nader verkennen en vergelijken, en onderzoeken wat de scenario's zouden opleveren. Het gaat om een aanvulling op wat reeds is onderzocht in de 'quicksan'.

Het gaat om het verkennen van de volgende verdiepende vragen:

1. Hoe wordt de bestuurskracht van de nieuw te vormen gemeente? Welke sterke punten worden versterkt, welke worden zwakker, of blijven zwakker? Kortom: het toetsen van de drie herindelingsscenario's aan de Harense sterkte-zwakte analyse.
2. Wat zijn de gevolgen voor de inwoners? Welke veranderingen staan te wachten?
3. Wat zijn de gevolgen voor ondernemers? Welke veranderingen staan te wachten?
4. Wat zijn de gevolgen voor het personeel?
5. Wat zijn de gevolgen voor het landschap en karakter van het dorp?
6. Welke voordelen zijn te behalen bij elk van de drie scenario's?
7. Welke zorgen en risico's zijn er bij de drie scenario's en zijn deze mogelijk weg te nemen?
8. Specifiek voor het scenario Haren/Tynaarlo: wat zou de eventuele loskoppeling uit Gronings provinciaal verband betekenen voor de WMO, zorgloket, CJG, jeugdzorg, GGD, brandweer, omgevingsdienst en veiligheidsregio?
9. Specifiek voor het scenario Haren/Tynaarlo: Is er een bereidheid/draagvlak bij college, gemeenteraad en inwoners van Tynaarlo om met Haren te herindelen?

Te onderzoeken criteria gesteld door het college van GS van de provincie d.d. 2 juli 2013

- Draagvlak; is er lokaal bestuurlijk draagvlak voor de nieuw te vormen gemeente? Is er regionaal draagvlak? Bestaat er maatschappelijk draagvlak?

- Interne samenhang/dorps- en kernenbeleid; kent de nieuwe gemeente een herkenbare identiteit? Op welke uitingsvorm - cultureel, sociaal, economisch, geografisch, etc, is deze gebaseerd?
- Bestuurskracht; kunnen de maatschappelijke opgaven en wettelijke taken adequaat uitgevoerd worden, waarbij recht wordt gedaan aan de maatschappelijke omgeving en in het belang daarvan wordt gehandeld?
- Evenwichtige regionale verhoudingen; hoe verhoudt de schaal zich tot het regionale opgavenprofiel?
- Duurzaamheid; is de nieuwe gemeente voldoende duurzaam dat wil zeggen niet binnen afzienbare tijd opnieuw betrokken bij een herindeling?
- Het nodale principe; wat is de oriëntatie van inwoners op voorzieningen of stedelijke kernen en de nog levende cultuurhistorische verbanden in het gebied?
- Sluit het schaalniveau optimaal aan bij het schaalniveau van de regionale vraagstukken?
- Bestaan er inhoudelijk samenhangende gebiedsopgaven en/of kansen die geboden worden door transport- en logistieke assen?

N.B. Overig onderzoek specifiek voor het scenario Haren/Tynaarlo:

Parallel aan dit proces van verdiepend onderzoek naar de drie scenario's, willen wij van GS Groningen en GS Drenthe op voorhand duidelijkheid over de vraag of de eventuele nieuwe gemeente Haren/Tynaarlo bij de provincie Groningen dan wel bij de provincie Drenthe zou komen.

Onderzoek naar feitelijke gegevens

Met het onderzoeken van feitelijke gegevens wil het college aanvullende informatie verzamelen over de drie herindelingspartners te weten: Groningen/Ten Boer, 'Gorecht' (Hoogezand-Sappemeer/Slochteren/Menterwolde), en Tynaarlo. Het gaat om een aanvulling op feiten die reeds zijn onderzocht in de 'Verkenning van samenwerking'.

Het gaat om de volgende feiten en gegevens:

- o aantal inwoners
- o leeftijdsopbouw inwoners
- o lage inkomens
- o personen met bijstandsuitkering
- o personen met een uitkering
- o minderheden
- o leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs
- o leerlingen voortgezet onderwijs
- o oppervlakte gemeente
- o oppervlakte binnenwater
- o aantal woonruimten, gespecificeerd naar aantal woningen, wooneenheden, bijzondere woongebouwen en recreatiewoningen
- o wegen buiten de bebouwde kom in kilometers
- o wegen binnen de bebouwde kom in kilometers
- o verharde fietspaden in kilometers
- o onverharde fietspaden in kilometers
- o oppervlakte openbaar groen (= bossen, bosplantsoenen, gazons, heesters en vijvers)
- o aantal kernen/dorpen/wijken
- o huidig kernen- of wijkbeleid
- o tarief OZB
- o aantal FTE's ambtelijke organisatie

- verhouding omzet: personeelslasten
- financiële positie
- investeringen in welzijn
- criminaliteitscijfers (vóór 2012)
- cultuur
- milieu/afvalverzameling
- politieke zetelverdeling
- bestaande samenwerkingsverbanden

Daily urban system: waar zijn de inwoners van Haren, Groningen/Ten Boer, Tynaarlo, 'Gorecht' op gericht qua:

- werk
- onderwijs
- koopvoorzieningen
- medische en zorgvoorzieningen
- culturele voorzieningen
- sportvoorzieningen
- recreatie